

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ХУДОЖНЬОГО ПРОЄКТУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ НАЦІОНАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ

USE OF INNOVATIVE METHODS OF ARTISTIC DESIGN IN THE PROCESS OF TRAINING NATIONAL DESIGN SPECIALISTS

У статті висвітлено особливості підготовки фахівців із національного дизайну в умовах використання інноваційних методів художнього проєктування. Визначено завдання та методику навчання художнього проєктування. З'ясовано, що професійне володіння методами художнього проєктування сприяє впевненому прогнозуванню результатів, безпомилковому вирішенню завдань, досягненню поставленої мети різнобічного розвитку особистості. Відображено орієнтацію інноваційних методів художнього проєктування, які в епоху інновацій суттєво змінилися. Особливості цих методів малодосліджені в теорії національного дизайну. Відомо, що, крім «традиційних» методів проєктування, які виникли ще в «класичний» період – період виникнення і розвитку концепції функціоналізму (наприклад, комбінаторика, трансформація, кінетизм), стали активно застосовувати інноваційні методи художнього проєктування: еkleктизм, комп'ютерний колаж, цитування, метод деконструкції, 3D-друк, лазерна перфорація, лазерна сублимація (принт), пластиковий каркас і т.п. Також варто зробити акцент на таких методах проєктування, які пов'язані з категорією комічного (іронічна стилізація, пародіювання, гра зі смислами, прийоми дотепності), що до сих пір залишалися поза увагою дослідників. Тому на особливу увагу заслуговує розгляд цих методів у практиці фахівців із національного дизайну одягу. Зазначено, що комп'ютерні технології нині знаходяться на вершині свого розвитку і є найпоширенішим і затребуваним інноваційним методом реалізації творчості фахівців із національного дизайну в будь-якій області, в тому числі в області індустрії моди. Формування готовності до застосування інновацій у професійній діяльності майбутніх фахівців із національного дизайну буде більш ефективним в умовах навчання в спеціалізованому освітньому середовищі, що враховує специфіку проєктно-художньої діяльності дизайнерів, максимально наближеної до їхніх потреб, можливостей і особливостей. Під час проведеного дослідження застосовувались такі методи: аналіз (теоретичний огляд науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження); синтез, завдяки якому вдалося поєднати окремі частини об'єкта в єдине ціле; порівняльний аналіз, що дав змогу зіставити явища з метою встановлення схожості чи відмінності між ними.

Ключові слова: вищий навчальний заклад, фахівець, дизайн, національний дизайн, художнє проєктування, інновації, комп'ютерний колаж, лазерна сублимація.

The article highlights the features of training specialists in national design in terms of using innovative methods of artistic design. The tasks and methods of teaching artistic design are defined. It was found that professional mastery of artistic design methods contributes to the reliable prediction of results, error-free solution of problems, achieving the goal of diverse personal development. It reflects the orientation of innovative methods of artistic design, which have changed significantly in the era of innovation. Features of these methods that are little studied in the theory of national design. It is known that in addition to the "traditional" design methods that arose in the "classical" period – the period of the emergence and development of the concept of functionalism (for example, combinatorics, transformation, Kineticism), innovative methods of artistic design began to be actively used: eclecticism, computer collage, quoting, deconstruction, 3D-printing, laser perforation, laser sublimation (print), plastic frame, etc. meanings, techniques of wit, which have hitherto been ignored by researchers. Therefore, special attention should be paid to the consideration of these methods in the practice of specialists in national clothing design. It is noted that computer technologies are currently at the top of its development and is the most common and popular innovative method of implementing the creativity of national design specialists in any field, including the fashion industry. Formation of readiness for use of innovations in professional activity of future specialists on a national design will be more effective in terms of learning in a specialised learning environment tailored to the design and artistic designers, as close as possible to their needs, possibilities and features. In the course of the research, the following methods were used: analysis (a theoretical review of scientific and pedagogical literature on the problem of research); synthesis, thanks to which it was possible to combine individual parts of the object into a single whole; comparative analysis, which allowed to compare phenomena in order to establish similarities or differences between them.

Key words: higher education, specialist, design, national design, art design, innovation, computer collage, laser sublimation.

УДК 378.74(072)
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/24-1.30>

Дяченко А.В.,
канд. пед. наук,
доцент кафедри промислового дизайну
і комп'ютерних технологій,
завідувачка аспірантури
Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука

Постановка проблеми у загальному вигляді.

На початку XXI століття у вищих навчальних закладах (ВНЗ) зусилля багатьох педагогів спрямовані на розробку та оптимізацію педагогічних систем підготовки фахівців, у тому числі і з національного дизайну, до інноваційної діяльності відповідно

до інноваційного розвитку суспільства. Актуальними стають проблеми дослідження інноваційної діяльності фахівців дизайну, розробки механізмів, засобів, технологій формування готовності майбутніх дизайнерів до інноваційної діяльності, що зумовлює необхідність наукового переосмислення

суті професійно-педагогічної підготовки майбутніх дизайнерів в області інноваційної діяльності. Це вимагає кардинальних перетворень у системі підготовки сучасних фахівців і зумовлює орієнтацію цілей вищої професійної освіти на інтереси особистості майбутніх професіоналів. Нині не може вважатися професійно грамотним фахівець, що не працює в альтернативних проектах і системах, не вивчає специфіку інноваційного руху, не розуміє суті інноваційної діяльності в професійній сфері, не володіє великим арсеналом інноваційних методів.

Зміст та методика навчання у процесі підготовки майбутніх фахівців із національного дизайну і донині потребують більш глибокого дослідження з метою виявлення позитивного впливу використання інноваційних методів художнього проектування на вітчизняну дизайнерську освіту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зокрема, сучасні проблеми професійної підготовки фахівців із національного дизайну досліджують Е. Амосова [1], Л. Болдирєва [2], О. Власенко [4], С. Зінченко, Т. Козак, Г. Максименко, Є. Омельницька, В. Прусак [7], Л. Соколюк [8], О. Трошкін, Л. Турлюк [9], С. Чирчик, А. Шевченко [11; 12] та ін. Роботи англійських дослідників Б. Блер, М. Блітман, А. Девіс, Р. Сара, Дж. Уілсон присвячені дослідженню методів та форм викладання дизайнерських дисциплін у вищих навчальних закладах.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Малодослідженими залишаються проблеми використання інноваційних методів художнього проектування у процесі підготовки фахівців із національного дизайну у вітчизняній педагогічній науці.

Метою статті є визначення інноваційних методів художнього проектування, які використовуються під час підготовки фахівців із національного дизайну.

Виклад основного матеріалу. Нині вітчизняна освіта змінюється структурно і набуває іншої системи функціонування. Зростає необхідність у нових, сучасних спеціальностях, що не існували раніше на ринку праці. Це породило потребу в кваліфікованих фахівцях, які мають фундаментальну освіту у сфері національного дизайну та візуальної комунікації, а також сфері комп'ютерних технологій. Процес навчання істотно змінюється, і з традиційними методами та засобами навчання з'являються інноваційні. Але поряд з отриманням художньо-графічних і проектно-графічних навичок студент-дизайнер має опанувати комп'ютерне проектування. Випускник будь-якого ВНЗ країни немислимий без знання професійних комп'ютерних програм. Комп'ютерне проектування є невід'ємною частиною реалізації будь-якого інноваційного проекту, пов'язаного з архітектурою, дизайном, рекламою, поліграфією. Професійне володіння програмами двомірного і триви-

мірного моделювання та візуалізації стає гарним тоном для кожного фахівця в сфері національного дизайну, який себе поважає.

Нині в провідних вузах країни триває активний процес освоєння дво- і тривимірного цифрового художнього проектування, відкриваються актуальні і широко затребувані спеціальності і спеціалізації, одночасно ведуться наукові і практичні пошуки, спрямовані на оптимальне використання інноваційного комплексу в підготовці майбутніх фахівців різних областей дизайну.

Зазначимо, що в основі професійної діяльності фахівця з національного дизайну є художнє проектування. У сфері проектування образотворча грамотність має першорядне значення. Тут в дизайнера проявляється справжня турбота про людину; він орієнтується на естетичне освоєння виробів. Дизайнер враховує багато сутнісних можливостей як людини, так і проектованого виробу. Переважання технічних цінностей у проектній сфері веде до того, що придушуються сутнісні сили людини, не тільки знижується його трудовий потенціал, але й применшується його гідність [12].

Так, проектування в дизайні – це оптимізація функціональних процесів життєдіяльності людини, підвищення естетичного рівня виробів і їх комплексів. Предметом проектування в дизайні є структура і якості форми предметного середовища загалом і окремих виробів як його елементів. Своєю чергою методичні підвалини проектування – це засоби моделювання об'єкта і сукупність правил, що визначають послідовність і зміст етапів формотворення [6].

Завдання художнього проектування є образне, комплексне рішення середовища. З цього визначення відразу випливає змога провести межу між художником-конструктором і художником-проектантом. Якщо завдання першого – створення на основі естетичних, технічних і функціональних вимог еталонів виробів, призначених для масового тиражування, то завданням другого є створення образного рішення середовища, по-своєму унікального і не тиражованого [5, с. 15].

Професійна діяльність дизайнера, яка розвивається на соціальному ґрунті і спирається на природні якості людини (естетичні, емоційні й інтелектуальні), встановила роль і місце дизайну в суспільному житті. Сенс національного дизайну – стати унікальним, потужним і ефективним засобом впливу естетичної та облагородженої активності суспільства. Задовольнити цей запит покликаний педагог дизайнерського профілю, який зобов'язаний якісно володіти художньо-педагогічними функціями та високим професіоналізмом у вимірах художнього проектування. Сьогодні здатність до художнього проектування має формуватися на основі компетентнісного підходу, який вже не один рік досліджують науковці [12].

Методика навчання художнього проєктування – це сукупність методів і прийомів, за допомогою яких відбувається цілеспрямовано організований, планомірно і систематично здійснюваний процес оволодіння компетенціями, необхідними для створення, опису, зображення або концептуальної моделі цілісного об'єкта із заданими функціональними, ергономічними і естетичними властивостями. Реалізація методологічних основ процесу навчання художнього проєктування забезпечується застосуванням певних методологічних підходів (принципів) професійної освіти [4].

Сучасні методи художнього проєктування в процесі підготовки фахівців із національного дизайну через поглиблення протиріч між низьким рівнем шкільної підготовки і складністю об'ємних навчальних програм із циклу профільних дисциплін у вузах є одним з основних інструментів у вирішенні актуальної проблеми поліпшення якості випускників і забезпеченні необхідного рівня оволодіння ними комплексом дисциплін. Тому наукові основи організаційно-методичного забезпечення художнього проєктування в процесі підготовки фахівців із національного дизайну знаходяться під особливою увагою; досвід і методи їх викладання постійно корелюються з останніми українськими та зарубіжними науковими розробками в цій сфері.

Кожен метод навчання конкретизується комплексом прийомів, способів і засобів організації навчального пізнання. Прийоми і способи реалізації методу художнього проєктування використовуються педагогом залежно від особливостей навчального матеріалу і конкретної ситуації навчально-виховного процесу, його особистості, ступеня володіння елементами педагогічної майстерності. Вибір методів художнього проєктування зумовлений такими положеннями: педагогічна і пси-

хологічна доцільність, функціональна визначеність, спрямованість на організацію діяльності педагога і студентів: на спілкування, обговорення, застосування знань; відповідність віковим можливостям, особливостям їх мислення, пам'яті, емоційного розвитку, життєвого досвіду; відповідність загальнокультурній, педагогічній підготовці викладача; характеру змісту досліджуваного матеріалу; відповідність методів формі навчання, своєрідності ситуацій у процесі навчання, взаємозв'язок і взаємодія методів між собою, включеності їх один в одного, комплексності застосування. Професійне володіння методами художнього проєктування сприяє впевненому прогнозуванню результатів, безпомилковому вирішенню завдань, досягненню поставленої мети різнобічного розвитку особистості.

Активне впровадження в практику вищої професійної освіти інноваційних методів художнього проєктування дає змогу більш широко використовувати можливості комп'ютерних технологій у процесі розробки системи фахової підготовки майбутніх фахівців із національного дизайну, її функціонування і реалізації. Однак, незважаючи на широкі можливості, що відкриваються в розробці системи фахової підготовки в практиці вищої школи, де здійснюється підготовка фахівців із національного дизайну, вони відображаються недостатньо ефективно [12]. Ці методи орієнтовані на такі напрями (рис. 1):

Інноваційні методи художнього проєктування спираються на сучасні напрями в психології візуального мислення і сприйняття, представленого як процес дизайн-мислення, який орієнтує на створення якісного інноваційного продукту з продуманим дизайном і зміною усього предметного світу на краще. Ці методи змінюють самі підходи і технології навчання фахівців із національного дизайну,

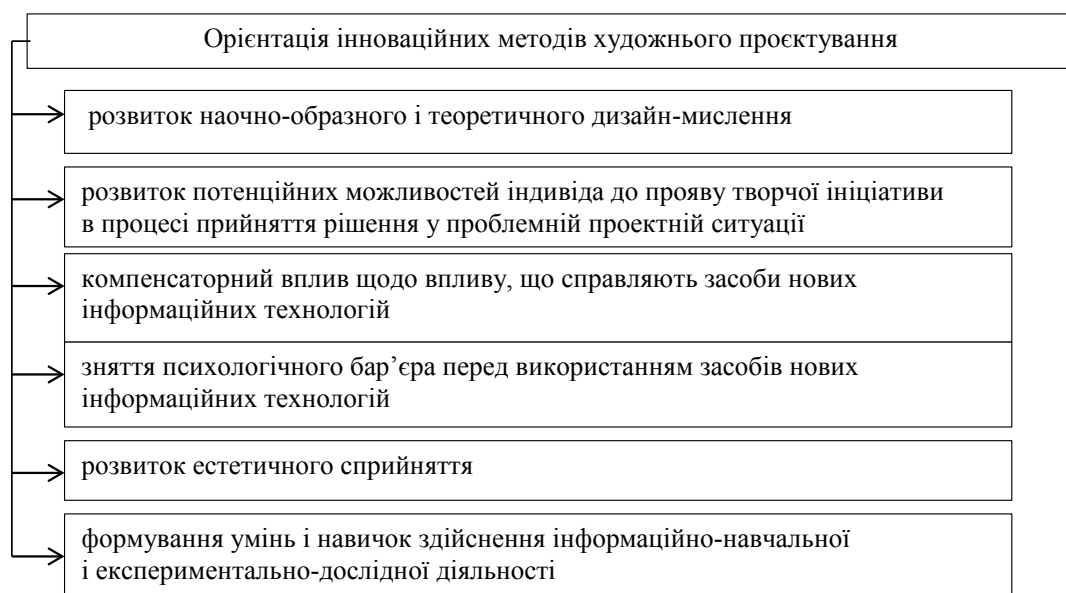

Рис. 1. Орієнтація інноваційних методів художнього проєктування

здатних створювати ці креативні «дизайн-продукти» і графічно «упаковувати» бізнес-процеси.

Одним із головних інноваційних методів сучасного художнього проектування є еkleктизм. На початку XXI ст. остаточно утвердилася нова тенденція – минула мода не поступається місцем «новій» (не виходить із моди), а продовжує з нею співіснувати, модні цикли ніби «нашаровуються» один на одного, що ускладнює поліфонічну картину сучасної моди [7, с. 11].

У цих умовах традиція (минуле) сприймається як практично невичерпне джерело ідей для дизайнерської творчості. У будь-якому сучасному проєкті незмінно присутня велика кількість культурних посилань. У мистецькому житті вже з кінця 1960-х рр. панує «еклектична асиміляція», а з початку XXI ст. комп'ютерний колаж став однією з найбільш адекватних форм художньої свідомості.

Нині комп'ютерні технології є універсальним засобом і застосовуються у всіх видах проєктно-художньої діяльності, в тому числі в галузі проєктування одягу і текстилю.

Область комп'ютерних інформаційних технологій, що займається проблемами отримання різних зображень, належить до області комп'ютерної графіки. Вона є специфічним методом реалізації проєктної діяльності в області дизайн-проєктування, застосовуються на різних етапах проєктування – починаючи від створення художнього і технічного ескізу, конструкції моделі до розробки айдентики і реклами бренду.

Комп'ютерна графіка – один із найбільш затребуваних продуктів дизайну. Сучасна комп'ютерна графіка не підміняє традиційні способи створення зображення. Засоби комп'ютерної графіки передбачають розширення та збагачення принципів, технік і методів художньої діяльності, створюють можливості для нових шляхів розвитку творчого мислення, розширюють межі творчої реалізації, усувають рутинність, сприяють підвищенню рівня художньої культури [11].

Колаж як творчий метод був відкритий дадаїстами і став одним з улюблених прийомів сюрреалізму. Під час поєднання непоєднуваного з гри випадковостей мимоволі складаються смисли речей, народжуються парадоксальні образи. Постмодерністський колаж є методом вільних асоціацій, його елементи – цитати з певних джерел, але вони знаходяться в неприродній взаємодії, що породжує багатозначні образи [7, с. 13].

Нині дедалі частіше застосовується такий інноваційний метод, як комп'ютерний колаж із використанням цифрових технологій і пакетів прикладних графічних програм. Найвідоміші з них Microsoft Power Point, Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, GIMP, Optitex Modulate та ін. Є також безліч сервісів і online-програм для створення комп'ютерних колажів, наприклад [9]:

– PINTEREST – цей ресурс пропонує величезну кількість зображень;

– MATBOARD – сервіс для обміну зображеннями, ресурс, альтернативний Pinterest;

– POLYVORE – спеціалізований безплатний інструмент для створення колажів в індустрії моди;

– NEYBERS – програма, яка дає змогу в онлайн-режимі створювати колажі декору, матеріалів і ін.

Ножиці – це основний інструмент для створення традиційного колажу. У комп'ютерному мистецтві традиційні ножиці замінили віртуальні інструменти і фільтри для виділення і обрізки зображень, які мають низку переваг перед традиційним інструментом. У графічних редакторах інструменти для вилучення об'єктів діляться на групи, які мають свою специфіку. До групи простих геометричних виділень входять прямокутні і овальні виділення. За допомогою цих інструментів можна вирізати коло, овал, прямокутник або квадрат будь-яких розмірів, не застосовуючи при цьому додаткових інструментів, на відміну від традиційних методів, де б знадобилися креслярські інструменти [10].

Друга група – це група ласо. Використовуючи інструменти ласо для вилучення фрагментів, можна вирізати більш складні форми. Інструмент ласо працює за принципом олівця, коли вимальовується потрібний фрагмент, копіюється і вставляється на нову робочу площину. Щоб вирізати прямокутний об'єкт, студент використовує прямолінійне ласо, якщо потрібно вирізати більш складні фрагменти, наприклад людей або тварин, то студент використовує в роботі магнітне ласо. Цей інструмент ніби примагнічується до контуру об'єкта. Під час вилучення потрібних фрагментів із загального фону зображення можна масштабувати, щоб вирізати точніше дрібні деталі об'єкта.

Воснові створення комп'ютерного колажу лежить робота із шарами. Шари в цифровому середовищі розташовані вертикально, дуже зручно працювати з шарами, які можна порівняти з прозорими листами. При виділенні і розміщенні об'єкта на прозорий шар можна побачити крізь порожні ділянки зображення нижніх шарів. Режими накладення шарів дають змогу міняти контрастність, колір, видимість пікселів у багатошаровій композиції.

Модуль програми «Optitex Modulate» (Creator for Modulate) дає змогу проєктувати одяг на чітко визначену фігуру, одночасно проводячи як конструювання та моделювання, так і візуалізацію на тривимірній моделі. У цьому модулі є бібліотека фурнітури, текстур матеріалів, кольорових рішень, базових конструкцій моделей, котрі можна використовувати як базові форми та піддавати трансформаціям, відповідно до потреб розмірних даних фігури людини або завдань майбутнього фахівця. Також модуль дає змогу зробити чітку, предметну візуалізацію майбутньої конструкції виробу та переглянути посадку на тілі людини, врахувати

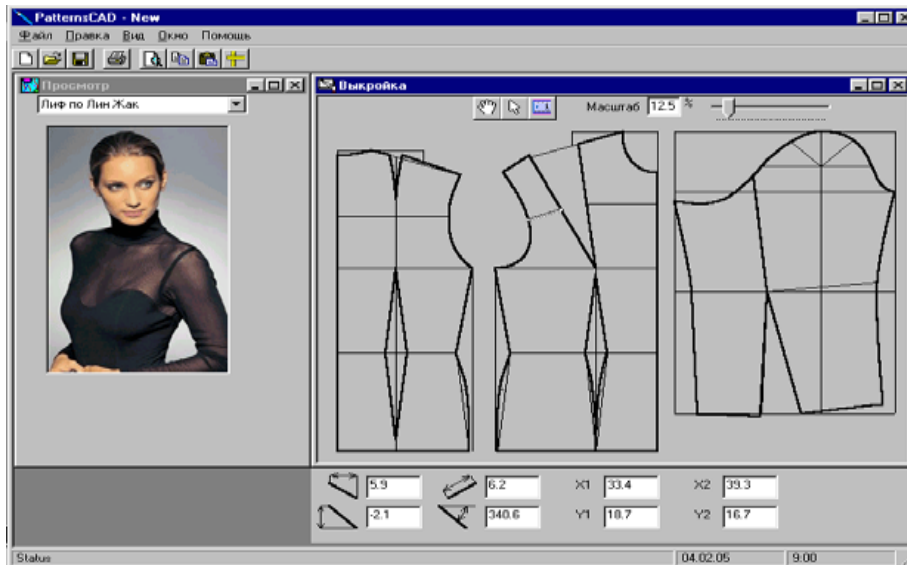

Рис. 2. Вікно програми PatternsCAD

недоліки в конструкції й усунути їх ще в віртуальному процесі. Якщо проектувати власну модель у віртуальному просторі, з'являється змога провести віртуальну примірku на тілі людини, побачити та оцінити силуетну форму, співвідношення елементів одягу, визначити кольорове, фактурне рішення текстильних матеріалів. Програмний модуль 3D Digitizer – Digitize 3D View своєю чергою дає змогу створювати додаткові лінії моделювання на моделі, змінювати конструкцію одягу, знаходячись у 3D-вікні, та візуалізувати на площинній проекції розгортку [10].

PatternsCAD – це програма для побудови викрійок одягу. Програма дає змогу побудувати викрійки одягу в їх натуральну величину, або в іншому

масштабі, якщо це необхідно, і за індивідуальними мірками. Для створення викрійок стандартних розмірів буде потрібно ввести відповідну інформацію для кожного конкретного розміру і конкретного виробу (рис. 2).

Поточна версія дає змогу створювати викрійки основ сукні, прямої спідниці, блузки. Робота програми тестувалася на конкретних реальних виробках. Якщо форма не поміщається на один лист, треба здійснити розбивку на листи. Розміри листів можна задавати за бажанням користувача, це дає змогу використовувати всі типи принтерів. Програма дає змогу швидко створити індивідуальну викрійку за користувальницькими розмірами. Поля для введення параметрів містять малюнки

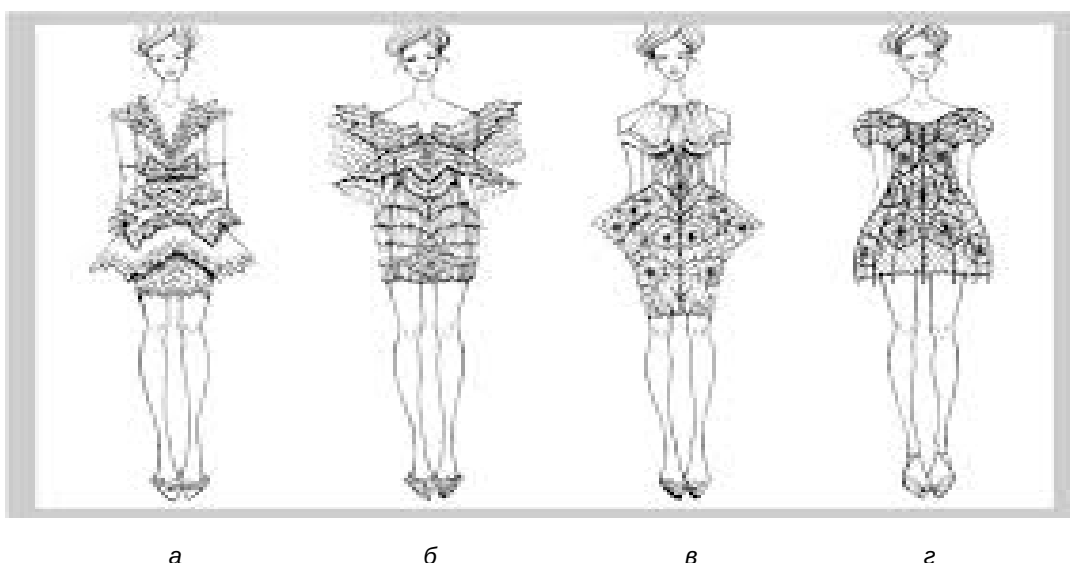

Рис. 3. Ескізи студентів факультету «Дизайн» Львівської національної академії мистецтв із застосуванням інноваційних методів художнього проектування національного одягу з мереживного полотна: а – перфорація тканини; б – 3D-друк; в – друк сублімації; г – мереживо на пластиковому каркасі

та фотографії, які пояснюють, як правильно зняти мірку. Безплатна версія Patterns CAD 1.2 дає змогу відправити на друк кілька викрійок. Інші можливості стають доступними після реєстрації [3].

Як бачимо, комп'ютерні технології нині знаходяться на вершині свого розвитку, є найпоширенішим і затребуваним методом реалізації творчості фахівців із національного дизайну в будь-якій області, в тому числі в області індустрії моди.

Методом цитат користувалися і продовжують активно користуватися у процесі підготовки фахівців із національного дизайну. Метод цитат полягає у поєднанні фрагментів, «вирваних» із контексту, коли втрачається очевидний зв'язок із першоджерелом, що і дає змогу створювати нове [8, с. 25].

На відміну від методу цитат, цитування передбачає впізнаваність цитати, збереження очевидного зв'язку з джерелом цитування. Цим методом також активно користуються у ВНЗ [4].

Метод деконструкції полягає в новому підході до моделювання одягу, який являє собою вільне маніпулювання формою і посадкою виробу на фігурі [1].

На основі досліджуваних даних про мереживо і мереживні колекції можна виявити методи створення національного костюма з мережива, що призначені полегшити фахівцю з дизайну прогнозування образів майбутнього ескізу із застосуванням того чи іншого методу/способу проєктування і вибрати найбільш підходящий різновид.

До інноваційних методів художнього проєктування національного одягу з мереживного полотна належать 3D-друк, лазерна перфорація тканини, лазерна сублімація (принт), пластиковий каркас.

На жаль, нові технології можуть лише приблизно повторити мереживну фактуру (текстуру) і орнамент (малюнок), тому вони скоріше імітують традиційне мереживо. Перевагою цих нововведень є космічна швидкість відтворення мереживного полотна (орнаменту) і відтворення абсолютно будь-якої запрограмованої форми костюма, фактури (текстури) полотна або малюнка з мінімальними витратами [2, с. 1558].

Ще однією важливою характеристикою мережива є взаємозв'язок між використовуваними матеріалами для його виробництва (плетіння) і формою костюма, тобто формоутворення костюма за допомогою мережива (імітацій мережива).

У XXI ст. винахід нових технологій диктує і новий підхід до художнього проєктування костюмів і мереживних полотен у процесі підготовки фахівців із національного дизайну. А результатом стає поява нових, неймовірних форм костюма, що дає поштовх для проявлення фантазії майбутнім фахівцям.

Попередній етап роботи студента полягає в пошуку підходів художнього проєктування виробу з мережива на основі цих методів за допомогою

виконання структурно-графічного ескізного ряду, що визначає можливість пошуку варіантів художньо-композиційного рішення ансамблю національного костюма і його наближене колірне рішення.

Наступним етапом є створення кількох ескізних варіантів виробу на одній базовій основі за допомогою методів конструктивного моделювання і проведення трансформації та модифікації форм із використанням інноваційного методу художнього проєктування мереживних моделей (рис. 3).

Після отримання необхідної форми в графічному варіанті вона коригується з урахуванням вибраної техніки отримання мереживного полотна або його імітації.

Представлені методи створення національного костюма з мережива дають змогу візуалізувати різні варіанти проєктованого виробу у вибраній техніці. Перед остаточним прийняттям рішення студент може образно визначитися з силуетом, формою, фактурою, колірним рішенням передбачуваної моделі костюма.

Найбільш вірним в умовах сучасності є підхід до національного костюму як до елементу інтегративної і інтерактивної системи, а генерування об'єктів моди ґрунтується на застосуванні інноваційних перспективних методів, сталого розвитку, систематизації та оптимізації процесів художнього проєктування костюма.

Висновки. Таким чином, ми вважаємо, що необхідне поліпшення якості освітнього процесу за допомогою сучасних методів і педагогічних технологій навчання. Впровадження в навчальний процес інноваційних методів художнього проєктування забезпечує високий рівень підготовки фахівців із національного дизайну, професійно компетентних, із розвиненим творчим мисленням, здатних ефективно вирішувати складні і багатопланові завдання своєї діяльності. Використання таких методів орієнтує студентів на творчо-пошукову діяльність з отримання, конструювання нових знань, моделювання і вивчення процесів і явищ, проєктування способів професійної діяльності.

Також педагогічна практика показує, що впровадження в процес навчання художнього проєктування комп'ютерних технологій – це фундаментальна основа знань і умінь, без яких фахівець із національного дизайну не може сформуватись. Навчання за допомогою комп'ютерних програм сприяє творчому самовираженню студентів, розширює можливості створення різних проєктів, скорочує час виконання. У разі впровадження інноваційних методів і засобів змінюється характер педагогічної діяльності, і ці зміни будуть ефективними на основі використання комп'ютерних технологій. Використання методів художнього проєктування є найважливішим механізмом здійснення творчого процесу навчальної взаємодії викладача та студентів.

Перспективами подальших досліджень є вивчення зарубіжного досвіду підготовки фахівців із національного дизайну із використанням інноваційних методів художнього проектування.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Амосова Э.Ю. Влияние инновационных технологий и материалов на формирование модных тенденций в развитии костюма : автореф. дис. ... к.т.н. : 17.00.06. Московский государственный текстильный университет им. А.Н. Косыгина. Москва, 2010. 16 с.
2. Болдырева Л.М. Инновации в методах проектирования женской одежды. Научно-методический электронный журнал «Концепт». 2016. Т. 15. С. 1556–1560.
3. Використання 3D графіки в моделюванні одягу. URL: <http://hlm125.blogspot.com/2019/03/3d.html> (дата звернення: 08.05.2020).
4. Власенко О.В. Методы и средства преподавания проектирования в дизайне среды. Современные проблемы науки и образования. 2015. № 3. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=19939> (дата обращения: 07.05.2020).
5. Глушич А.О. Художнє проектування та умови формування його основних засад. Дизайн, дизайн-освіта. 2012. № 9. С. 14–16.
6. Дизайн як проектна культура. URL: <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10556/> (дата звернення: 08.05.2020).
7. Прусак В.Ф. Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах України : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського. Вінниця, 2006. 23 с.
8. Соколюк Л. Шляхи становлення українського дизайну. Київ : Феніус, 2012. 43 с.
9. Турлюн Л.Н. Коллаж в компьютерном искусстве. Мир науки, культуры и образования. 2011. № 2.
10. Шандренко О.М. Комп'ютерні технології в дизайні одягу. Культура і мистецтво у сучасному світі. 2010. Вип. 11. С. 280–287.
11. Шевченко А.І. Компетентнісний підхід у навчанні художньому проектуванню майбутніх фахівців з дизайну. Наукові записки. 2016. Випуск 9. 2016. С. 77–80.
12. Шевченко А.І. Методика навчання художнього проектування майбутніх фахівців з дизайну : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ. 2017. 351 с.